

החברותא

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 632 בס"ד ערש"ק פר' בהעלותך י"ב סיון תש"פ

פנינים יקרים

בהעלותך את הנרות (ה, ב) רש"י: שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות, והדבר פלא שכבר הדליק המנורה כל ימי המלואים ע"י משה ובר"ח ע"י אהרן, איתא במדרש: בשר ודם מדליק נר מנר שמא יכול להדליק מתוך חושך, הקב"ה הדליק אור מתוך החשך דכתיב וחושך על פני תהום שיש מנורה מודלק מתוך האור כמו שהדליק משה רבינו ב' ימי המלואים שהיה כל ימיו מלא אור כדרש חז"ל בלדתו כי טוב הוא שנתמלא הבית אורה, כאור בראשית הבריאה.

בהעלותך את הנרות (ה, ב) איתא במדרש בהעלותך את הנרות לא לאורה צריך רק ליכותכם, הכוונה שמה שיש להקב"ה נחת רוח ממעשה הצדיקים שנקרא אור שהם מבררים האמת, ומה שרואים להבדיל בין האמת והשקר גם זה הוא בעבור שהקב"ה רצה כך שיהיו התחתונים עושים רצונו ושיהי' לו מזה נחת רוח מהחשך וההסתר.

אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות (ה, ב) שלא תימא שהמנורה עצמה נעשה בגשמיות אלא וזה מעשה המנורה וכו' כמראה אשר הראה בהר כן עשה את המנורה, כלומר באותה קדושה עצמה שנעשה בהר כן עשה בכאן והיא ברוחניות מתחילתה ועד סופה, א"כ לפי"ז המנורה עצמה רמז אל האחדות הגמור והנרות הם נגד שבעת המאורות העליונים.

אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות (ה, ב) במד"ר א"ר חנינא עינים שבך אין אתה רואה מתוך הלבן אלא מתוך החשך וצריך ביאור. יש לפרש דהוי אמינא שכח הראות מתוך הלבן נוטה יותר לבחינת אור, לא כן הדבר להורות שלא כאשר ידמה לב אנוש שפעולה זו תאיר לו מחשכו, רק מתוך החושך שבו, שאין הוי אמינא שמוזה יאיר אור, כאן יש גנוז ניצוץ אור, ע"כ אל יפול לב העובד שלפעמים יסובכו חשכות ויסיתו יצרו ליאש עצמו ח"ו, יחזק ויאמץ לבו שיש דרך לעלות מכל חשכו ולהאיר יותר מבקדם.

ויעש כן אהרן (ה, ג) פרש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, פירושו שצריך להדליק את המנורה עד שתהא השלהבת עולה מאליה (מקורו תו"כ). הכוונה בזה להגיד שבחו של אהרן שלא שינה היינו שהוא הדליק והלהיב את לבות בני ישראל לעבודת השי"ת בהדלקתו עד שתהא השלהבת עולה מאליה. (חידושי הרי"ם)

מבן חמש ועשרים שנה ומעלה יבא לצבא צבא (ה, כג) כתב רש"י: מבן חמש ועשרים ובמקום אחר אומר מבן שלשים שנה, הא כיצד? מבן כ"ה בא ללמוד ולומד חמש שנים ובן שלושים עובד מכאן לתלמיד שלא ראה סימן טוב במשנתו בחמש שנים ששוב אינו רואה, הכוונה בזה שחז"ל לא באו ליאש אלא לכוון את התלמידים שיתנו לב ללמודים ולנצל את חמשת שנות הלמודים להתפלל להשתדל ולהתגבר.

(בית ישראל מגור)

ויהיו אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא (ט, ו) הנה ראויה היתה הפרשה לאמר על ידי משה אלא שזכו האנשים מישאל ואלצפן לאמר על ידיהם דמגלגלין זכות על ידי זכאי, וצ"ב הלשון ביום ההוא? האנשים החשובים לא בקשו לדעת עד היום ההוא כי אמרו אפשר יפרש עוד משה הדין, אך כיון שהגיע היום מחמת אין ברירה הוכרחו לשאול את משה כך שהם זכו וזיכו אף שלא החזיקו את עצמם לגדולים.

ובמקום אשר ישכן שם הענן שם יחנו בני ישראל (ט, יז) איתא בגמ' כל זמן ששכינה שרויה על המשכן נאסרו זבים ומצורע להכנס הוגלל הפרוכת הותרו זבים ומצורעים ליכנס שם, הרי מקום אשר ישכן הענן שיש שם השראת השכינה שם יחנו בני ישראל הרי שאין הכבוד תלוי במקום אלא באדם. (באר שמואל)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

האשק שיחת הרא"ש זיע"א אצל אבי שביע' של פסח תשל"ו הובא לזכרם ע"י א.א.

ז

פירוד בינינו. שלא נחיה באהבה שתלויה בדבר. וכשתהיה התגלות אלקית על כל העולם, כשיכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון, אז השליט יהיה ו-ה - הצדיק אמת, והוא ישפוט כל אחד ברחמים. אם אנו נחיה באהבה שאינה תלויה בדבר אינה בטלה, מתוך הכרה שהכל זה הקב"ה, ובשעת הדין נחיה כמו שחיינו כאשר היה אינטרסים, וכמו שבזמן שהיה לו תועלת והנאה הוא קיבל הכל בסבר פנים יפות, כך צריך לקבל גם מתי שנראה לו הפוך. כי גם הטוב וגם הפכו מאת ה' היתה זאת, ולכן היא נפלאות בעינינו.

כל זמן שחושבים שזה האדם, ורודפים אחריו בגלל שיש בזה אינטרס, אזי בהמשך, כאשר האינטרס אינו פעיל עוד והאדם צריך להמשיך הלאה ביסורים שלו, יש לו תלונות: "למה לא עשית לי כך?" "ולא נתת לי את זה וזה שאז הייתי מאושר?" ואז הוא כבר לא זוכר את כל הטובות שהיה לו ממנו. אולם כשאנו נחיה בהכרה שזה לא האדם, יש רק 'אחד' שאין יחיד כיחודו והוא נעלם ואין סוף לאחדותו, נבין שע"י כל מיני סיבות אפשר למצוא אותו, ואי אפשר בלי סיבות. יוסף הצדיק אלמלי שנראית לו דמות דיוקנו של אביו לא היה עומד בנסיון, ודוד המלך שאמר 'בחנני ונסני' ובקש שהרבש"ע יקח ממנו את הסיבה - נכשל.

לכן עכשיו בעולם הזה השליט הוא י-ה, דין, והעבודה היא לקבל את הכל באהבה. בגלל שהרבש"ע לא נוקם ומעניש, וגם את הדין הוא נותן ברחמים. לכן בשעה שהוא נותן לאדם יסורים אסור לו לשכוח את היגורי ים סוף, ועליו לזכור שלמרות שהיה אז קטרוג 'הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז' הרבש"ע העביר אותנו בין גזרי ים סוף והטביע את המצרים בגלל ש"אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו", ואם כן אין מקום לשאלות איך הרבש"ע מנהיג את העולם שלו, ועל כן הוא סתם את פיו של שרו של מצרים שקטרג ולא ענה לו כלל. וכמו כן יהיה כאשר תהיה הגאולה השלימה 'כימי צאתך מארץ מצרים', הרבש"ע יבחר בנו - "אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו" - ואז כל הניצוצות יתלקטו ויתאחדו, וכל הנידחים שנתפזרו ונדחו יבואו ויתאחדו, ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו. ביום ההוא יראו שכל האינטרסים היו הקב"ה. אבל אנו מאד נתבייש, בגלל שנצטרך לאכול נהמא דכיסופא.

לכן בעולם הזה הוא בחינת י-ה, שצריך לקבל את הדין באהבה, כי הכל הוא מאב הרחמן שבחר בנו מכל העמים. צריך רק לבקש מהרבש"ע שנעמוד בנסיון - "רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו". תזכה אותנו שנשאר אגודים יחד, ושלא יהיה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

לנו בזמן האינטרסים; כמו דוד המדבר שקיימו "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה", וקיבלו את הכל באהבה מתוך שזכרו את ביזת הים וקריעת ים סוף, כמש"נ "נזכירה דודך מיין מישרים אהבוד". בזכותם של משה רבינו ודוד המדבר שקבלו את הכל באהבה אנו חיים עד שמשח יבוא, ואנו מקווים שכולנו נתאחד באותה בחינה של אהבת דוד ויהונתן שאינה בטילה, וגם אנו נזכור כולנו את הזמנים הטובים. וכמו שבזמן ההוא האינטרסים לא היו מהאדם רק מקודשא בריך הוא, כך גם אח"כ כשנשאר כאב ויש קושיות 'למה עשו לי כך וכך? נזכור ג"כ שמאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו. אנו צריכים לבקש מהרבש"ע: "נזכירה דודך מיין מישרים אהבוד". שמתו שאנו ביסורים, באלמנות חיות, נזכור את הזמנים הטובים, כמו שהיה אצל דוד ויהונתן, ולכן האהבה שלהם אינה תלויה בדבר ואינה בטלה. כי מתוך שהם חיו עם הרבש"ע בזמן שהיה אינטרס, גם אח"כ כשלא היה אינטרס הם חיו כך. ולכן "דוד מלך ישראל חי וקיים".

המשך יבוא אי"ה

אבל דוד המלך לא נהיה ברוגז על הרבש"ע כמו שההוא נהיה ברוגז על החבר בגלל שחושב שהחבר עשה לו רע, והוא שוכח ש'רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' הוא תקום' והכל הוא רק עצת ה'; הוא נתן לאדם את האינטרסים, והוא נתן לו את האינטרסים בכדי לבחון איך הוא יקבל את החסרון הזה; אולם במקום שיזכור שאותו אחד שנתן לו את הטוב הוא זה שהכניס אותו למצב הזה, הוא שוכח את כל הטוב שהיה לו ונשאר מרוגז. אולם מתי שכבר יגיע המשיח תהיה הבחינה של ה' ו-ה, דהיינו שהכל יהיה ברחמים (ו' הוא הצדיק אמת שהיפך את הדין לרחמים), הרבש"ע ירחם עלינו, ויחזיר אותנו בתשובה בהיסח הדעת, וישכח לנו את כל הפשעים שלנו, בגלל שהוא 'מלך חי וקיים' ולא בשר ודם שיזכור את הרע שעשינו. וזהו "דוד מלך ישראל חי וקיים", הוא השליט, בגלל שהוא היפך את י-ה לו-ה.

ח

לכן אנו צריכים לבקש מהרבש"ע שיהיה אצלנו אחדות השלימות, וגם בשעה שלא יהיה אינטרסים נזכור את האהבה שהיתה

המשך פנינים יקרים

ושרת את אחיו (ט, כו) תרין דין ואידך ושרת בשם ה' (דברים יח) רמזות המסורה להורות דמבן חמשים עיקר עבודתו להיות משרת ועובד בשם היינו ביחודים ותפילות בדבור ושרת את אחיו כי מבן חמשים לעצה ונהנין ממנו עצה ותושיה.
(אגרא דכלא)

כי על כן ידעת חנותינו במדבר והיית לנו לעינים (י, לא) זה שאמר משה לחתנו לא בחנם נתגלה לך ידיעות ופרטיות הדברים של חנותינו במדבר, אלא כדי שיהיה לתועלת הרבים לעבודת השי"ת על כן והיית לנו לעינים שתדריך רבים ושלמים להאיר עינים בתורה ובמצוות.
(באר שמואל)

ויהי בנסוע הארון (י, לה) כתב רש"י: עשה לו סמניות מלפניו ומלאחריו (נון הפוכה) לומר שאין זה מקומו ולמה נכתב כדי להפסיק בין פורעניות לפורעניות כדאיתא בכל כתבי הקודש (שבת קמז) הטעם לסימן זה לפי שכל מעלתם של ישראל היתה בגלל שני הנוג"ן של נעשה ונשמע שאמרו בהר סיני וכשרצו לפרוק מעליהם עול תורה נהפכו הנוג"ן להיפך ממה שהיו אז כך שהנוג"ן הוא ר"ת נעשה ונשמע.
(ילקוט מעם לועז)

ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' (י, לה) זכו להתעלות על ידי היותם נושאי הארון. חייבים הם לזכור ולדעת שאין זה מכוחם אלא קומה ה' בכוחו שהכל ממנו יתברך.
(כנסת יחזקאל)

ויהי העם כמתאוננים (יא, א) הוא היה אומר אכילה זמנה בימי הנעורים שינה זמנה בקבר עצבות אין לה שום מקום ושום זמן, הם קוראים לזה עצבות ואני קורא לזה פריקת עול... (ג.ב מוה"ר אשר זיע"א היה רגיל להתבטאות בהגדרה כדי להיות ביאוש צריכים להיות בדרגה גבוהה אחרת זה רק הפקרות...)

(הרה"ק מקאצק זצ"ל)

ויהי העם כמתאוננים (יא, א) בעל חדושי הרי"ם זיע"א התבטא הלוואי שתהיה במצוות שלנו כוונה טובה כמו בעבירות של יוצאי מצרים, הלא אנו רואים כי מהעבירות שלהם נעשה תורה בעבורנו, בודאי היה להם כוונות גדולות בכל מעשיהם אלא שבדרך פשט נכתב על זה חטא ועון ואנו מהמצוות שלנו איננו יודעים מה יהיה...

ויהי העם כמתאוננים (יא, א) אמר ה' אמרי אמת' שנכנסה שם מרה שחורה וזה הביאם אח"כ לתאוות, ולכל עובד ה' יש הסתרות וצער אולם צריכים להתחזק ולעבוד את ה' בשמחה שיש להאמין שהכל לטובה, הרבי מקוצק היה אומר על העצבות שהם קוראים לזה עצבות ואני קורא לזה פריקת עול... (שיח שרפי קדש)

לא אוכל לבדי לשאת את כל העם (יא, יד) משה רבינו ע"ה ירא היה לנפשו שלא יקרנו ח"ו אסון בנפשו שילמד ממעשיהם כי ראה שהכח הרע שלהם יותר חזק מהכח הטוב שיש לו מצד הקדושה, לכן אמר לא אוכל לבדי לשאת וכו' כי כבד ממני צד הרע שלהם שהוא יותר מצד הטוב שלי, לזאת אמר הקב"ה אספה לי...

(באר שמואל)

עלו זה בנגב (יג, יז) שהאדם צריך לחשב תמיד רוממות א-ל וגדולתו יתברך ולשום עיניו ג"כ על שפלותו של אדם איך שלא נחשב כלום כי זה עיקר העבודה, וז"ש עלו זה בנגב שהיא החכמה העליונה והיא רוממות א-ל אעפ"כ וראיתם את הארץ גם כן צריכים אתם לראות את הארציות והגשמיות איך שאנו כלום.

(נעם אלימלך)

הכנף פתיל תכלת והיה לכם לציצית (טו, לה) ... יתחזק במעשים טובים עד שיעשה לעצמו כנפים לעוף ולהתגבר ואז טוב לו בזה ובבא, וזה ע"י ההסתכלות בשפלות לתקנם ואז והיה לכם לציצית תגרמו שתבאו למדרגת וראיתם אותו כדרך שהיה בזמן הנביאים שהיו נקראים רואה וחווה, והבן.
(נעם אלימלך)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

02 - 5829688 ☎ פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

